

B

Retur adresse: Mikael Martnes, Snevn. 5, 9403 Harstad

Slekta vår

Medlemsblad for Slekthistorisk forening i Harstad

Nummer 3- 2014

22. årgang

ISSN: 0804-3841

SLEKTHISTORISK FORENING I HARSTAD, Org.nr. 999 654 940

☞ **Leder:** Mikael Martnes,
Snevn. 5, 9403 Harstad,
☎ 77 06 34 14
☎ 906 88 527

e-post: martne@online.no

☞ **Kasserer:** Knut Arne Mikalsen
Vangen 16C, 9415 Harstad
☎ 936 64 918

e-post: knutamikalsen@gmail.com

Slekthistorisk Forening i Harstad på internett
<http://www.slektiharstad.com>
Bankgirokonto 4730 09 41091

Medlemskontingent kr 200,-
inkluderer abonnement på «Slekta Vår»

Innlegg til bladet sendes

REDAKSJONEN

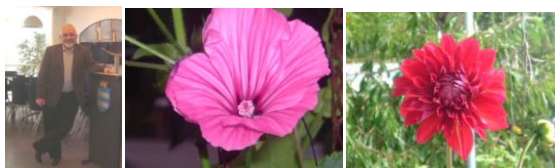
☞ **v/Kåre Pedersen**
Solgryv. 8 C
9404 Harstad
☎ 77 06 03 95
☎ 913 25 174
e-post: kajo-p@online.no

Innhold

Lederens spalte.	2
Innleveringsfrister til Slekta vår	2
Innlegg til Slekta vår.....	2
Møtedatoer 2014.....	2
Foreningens arkiv	2
Grasrotandelen.....	2
DIS Harstad	2
Etterlysning.....	2
Ørge Slekten	4
PROGRAM.....	7
HØSTTUREN TIL LOFOTEN 6. – 8. september 2014	7
Kræmmervika Rorbuer på Ballstad!	8
VESTVÅGØY KOMMUNE!.....	8
FLAKSTAD KOMMUNE!	9
MOSKENES KOMMUNE!	9
Referat fra Slekthistorisk Forening i Harstad sin høst tur til Lofoten 6-8 september 2014.....	10
Smeden i Sund - Sund Fiskerimuseum!	11
Glassblåserhytta og Keramikktårnet på Vikten!	11
Henningsvær;.....	12
REFERAT fra medlemsmøte 24. sept 2014	13
Krigsstyren 1713 for Fauskevåg	14

Lederens spalte.

Høsten kryper sakte men sikkert nærmere men vi kan jo håpe på flere dager med sommertemperaturer her nord, vi har jo hatt en skikkelig knallsommer. Vi har vært i Lofoten i høst (se ref fra turen) og første møte har vi hatt så nå er det Slektsforskerdagen siste lørdag i oktober som står for tur (kommer med mer informasjon på hjemmesida vår + også på Facebook sida). Lokale for julebordet er bestilt så vi er vel i rute for en ny aktiv høst/vinter med slektsforskning.

Mikael

Innleveringsfrister til Slekt vår

Frist for innlegg til
Nr.4 -2013 av Slekt Vår er **10.11. 2014**

Innlegg til Slekt vår

Det er lite stoff til "Slekt vår" så det er bare å komme med innlegg, det skal være stoff til flere blad da må dere ta skrivelysten frem og sende innlegg til bladet, det kan være små historier eller andre ting som kan brukes i bladet, så som bilder med en historie rundt.

Innlegg sendes til redaktøren helst på e-post som vedlegg til kajo-p@online.no

Hilsen Red.

Møtedatoer 2014

Lørdag 25. oktober. Slektsforsker dagen.

Onsdag 19. november. Åpent møte.

Lørdag 29. november Julebord. Et lite forbehold om lokale er ledig disse datoer.

MVH

Mikael

Medlemsmøter: er på Biblioteket kl 1930
Hotell inngang heis til 2. etg.

Foreningens arkiv

Materiellet skal være for utlån.

Ta kontakt med leder.

Grasrotandelen

Slektshistorisk Forening i Harstad er nå registrert i Frivillighetsregistret og kan motta midler via Grasrotandelen fra Norsk Tipping. Ønsker du/dere å støtte oss neste gang ved innlevering av tipping/lotto/vikingslotto kupong oppgi da dette org. nr. 999 654 940

På forhånd tusen takk for at dere støtter oss i arbeidet med slektsforskningen.

Mvh

Mikael Martnes

DIS Harstad

Ny opprettet avdeling av DIS Norge har egen nettside og Facebook side, her er linkene til disse sidene:

Nettside:

<http://no.disnorge.no/dis-harstad>

Facebook:

<https://www.facebook.com/groups/disharstad/>

Etterlysning

From: ma-smit@online.no

Sent: Wednesday, May 28, 2014 12:35 PM

To: [Mikael Martnes](#)

Subject: Bilder til bladet

Bildet av mannen med skjegg mener jeg er min oldefar Petter Jakobsen, som kom fra Fauskevåg, skulle gjerne fått bekreftet det, hvis det er noen som vet.

Bildet av de 4, skulle jeg gjerne visst hvem er, den ene ligner min farfar, Petter Ovidius Pettersen.

Bildet av en storfamilie aner jeg ingen ting om, kanskje det er noen som vet, min farfar hadde to brødre til. Sender også med brudebilde av min farmor og farfar,

Petter Ovidius Pettersen og hustru Martha f. Bergthun, kanskje det er familie der opp som har samme bildet.

Min oldefar, Petter Jakobsen, giftet seg med Ovedia Marie Harr Arnesdatter, født på fjelldal i Tjeldsund. Hun var datter av Maria Elisabeth Arctander Olsdatter Harr. som var gift med Arne Mikkelsen.

Min oldefar Petter Jakobsen ble enkemann, giftet seg så med Maren Johanna Jørgensdatter Warberg. Hvis du vil ha mer info, så gi meg beskjed.

Vennlig hilsen

Marit Smith

Ørge Slekten

Av: Steinar Olsen

Fortsettelse fra nr. 2-2014

7. Generasjon

72. **Ole Nikolai Norman**, f. 15 apr 1812 i Elgsnes Ytre, Harstad, Troms, d. 1 okt 1874 i Elgsnes Ytre, Harstad, Troms, gravlagt 8 okt 1874 i Trondenes. Han giftet seg med **Hanna Eidisdtr**, d. 1840 i Elgsnes Ytre, Harstad, Troms. **Hanna**: død i barsel.

Barn:

- i. Hagbart Norman, f. 22 feb 1840 i Elgsnes Ytre, Harstad, Troms, d. 17 des 1910 i Hunstad, Kvæfjord. Gift 15 jan 1867 i Trondenes, med Anna Lucie Jensvoll, f. 22 jan 1834 i Kastnes, Dyrøy (datter av Jakob Andreas Olsen Jensvoll [1787 -] og Maren Kristina Einarsdtr [1810 - 1907]), d. 4 jul 1904 i Vebostad, Kvæfjord.

73. **Elisabeth Dorteia Norman**, f. 5 jan 1815 i Elgsnes Ytre, Harstad, Troms, d. 2 jul 1896 i Trastad, Kvæfjord. Gift 22 okt 1839 i Kvæfjord, med **Peder Elias Wulff Nilsen**, f. 17 jun 1814 i Trastad, Kvæfjord (sønn av Nils Jakob Pedersen [1774 - 1858] og Adrianne Johnsdtr [1777 - 1850]), d. 16 jun 1901 i Trastad, Kvæfjord, yrke gårdbruker, jekteskipper.

Barn:

- i. Ingeborg Bendikte Heiberg Wulff, f. 26 mai 1845 i Trastad, Kvæfjord, d. 1915 i Trastad, Kvæfjord. Gift 1 jul 1872 i Kvæfjord, med Mechal Ursin Nilsen, f. 6 mai 1845 i Vebostad, Kvæfjord (sønn av Anders Jørgen Nilsen [1816 - 1865] og Dorteia Christina Ursin [1816 - 1848]), d. 22 jan 1936 i Trastad, Kvæfjord.
- ii. Nikolai Normann Wulff, f. 1847 i Trastad, Kvæfjord, d. 28 apr 1903 i Tromsø, yrke advokat.

74. **Maren Anna Margrethe Dorteia Norman**, f. 3 jan 1820 i Elgsnes Ytre, Harstad, Troms, d. 29 des 1898 i Skjerstad, Harstad, Troms, gravlagt 6 jan 1899 i Trondenes. Gift 18 aug 1845 i Trondenes, med **Simon Kildahl Jakobsen Normann**, f. 3 jan 1822 i Røkenes, Harstad, Troms (sønn av Jakob Parelius Sørensen Normann [1782 - 1854] og Maren Marie Testmann Kildahl [1792 - 1880]), d. 13 aug 1895 i Skjerstad, Harstad, Troms.

Barn:

- i. Nikolai Normann, f. 9 mai 1847 i Røkenes, Harstad, Troms, d. 11 nov 1894 i Trondheim. hadde ikke barn.

Forhold til Ane Marie Svendsdtr, f. 1849. (2) Gift 20 mai 1880 i Trondenes, med Caroline Margrete Ellingsen, f. 3 mai 1852 i Drag, Tysfjord (datter av Jonas Falch Ellingsen [1810 - 1886] og Anne Hass Bärentz [1819 - 1901]). Caroline: hun hadde ikke barn i de to ekteskapene.

- ii. Søren Brønlund Normann, f. 14 jan 1849 i Røkenes, Harstad, Troms, dåp 10 jun 1849 i Trondenes, d. 5 feb 1932 i Dverberg, Andøy. Gift 8 mai 1877 i Trondenes, med Trine Bergitte Schaug, f. 19 jul 1857 i Myre, Dverberg, Andøy (datter av Torberg Johan Skaug), d. i Dverberg, Andøy.
- iii. Ingeborg Benedicte Heiberg Normann, f. 14 apr 1851 i Røkenes, Harstad, Troms, dåp 30 jun 1851 i Trondenes, d. 20 jun 1934 i Tysfjord. Gift 17 jun 1879 i Trondenes, med Jens Conrad Davidsen, f. 1 feb 1848 i Bodø (sønn av David Jensen [1795 -] og Aasel Marie Colbentsdtr [1812 - 1869]), d. 12 sep 1918 i Tysfjord. Jens: hadde ikke barn.
- iv. Jakob Parelius Martin Normann, f. 22 aug 1853 i Røkenes, Harstad, Troms, dåp 11 des 1853 i Trondenes, d. 28 jun 1925 i Skjerstad, Harstad, Troms. Gift 24 jun 1886 i Trondenes, med Sofie Amalie Tyholdt, f. 26 nov 1855 i Tromsø, d. 31 okt 1914 i Skjerstad, Harstad, Troms.
- v. Dankert Heiberg Normann, f. 3 jul 1855 i Skjerstad, Harstad, Troms, dåp 4 nov 1855 i Trondenes, d. 22 okt 1873 i Skjerstad, Harstad, Troms, gravlagt 2 nov 1873 i Trondenes. konf 1870.
- vi. Ole Christian Normann, f. 3 jun 1857 i Skjerstad, Harstad, Troms, dåp 23 aug 1857 i Trondenes, d. 28 okt 1921 i Røkenes, Harstad, Troms. han giftet seg med brorens Enke. (1) Han giftet seg med Lovise Oleanna Bendiksdtr, f. 1874 i Utstrand, Kvæfjord (datter av Bendiks Martin Johansen [1835 -] og Tomine Lorentsen Larsdtr [1850 - 1935]), d. i USA. (2) Gift 6 mai 1900 i Trondenes, med Caroline Margrete Ellingsen, f. 3 mai 1852 i Drag, Tysfjord (datter av Jonas Falch Ellingsen [1810 - 1886] og Anne Hass Bärentz [1819 - 1901]).

Caroline: hun hadde ikke barn i de to ekteskapene.

- vii. Sofie Jakobine Normann, f. 31 mai 1859 i Skjerstad, Harstad, Troms, d. 1861.

75. **Lorents Rasmus Norman**, f. 13 sep 1808 i Elgsnes Ytre, Harstad, Troms, d. 26 jan 1883 i Borkenes, Kvæfjord, yrke gårdeier, ordfører. Forhold til **Ingeborg Anna Andersdtr**, f. 29 jan 1806 i Forøy, Kvæfjord (datter av Andreas Pedersen [1777 - 1820] og Johanna Georgine Kalbus [1777 - 1857]), konfirmert 1827 i Vik, Kvæfjord, d. 3 sep 1885 i Gullholm, Kvæfjord. **Ingeborg**: Faddere: Peder Larsen, Gulholm, Thommes Hansen, Hundstad, Ane Maria Michelsdtr, ibm. Inger Marta Olsdtr, Huusbye Karen Pedersdtr Hundstad. moren introdusert 2den Sønd. efter Paaske 1806. Kunnskap Omtrent Ligedan baade af Begreb og Kundskab men ogsaa i Opførsel ulastelig. Vaksineret i 1812 af Hoffman. (2) Gift 15 jul 1834 i Kvæfjord, med **Henrikke Hedemark Brodtkorb**, f. 2 jul 1798 i Vadsø, Finnmark (datter av Laurits Lassen Brodtkorb), d. 4 jan 1865 i Borkenes, Kvæfjord.

Barn med Ingeborg Anna Andersdtr:

- i. Ane Caroline Lorents dtr Norman, f. 3 mai 1839 i Forøy, Kvæfjord, dåp 20 mai 1839 i Kvæfjord kirke, d. i Gullholm, Kvæfjord. hennes far var ifølge kirkeboken: Handelsmand og gift mand Lorents Norman. Faddere Lars Pedersen Øinæs Abrahan Thomesen ibid Lava Tostensd. ibid Hanna Barbroe Abrahamsd. ibid Dorothea Helene Pedersd. Strand Omstendigheter rundt uekte fødsel Opgiven af Barnemoderen. Opgaven skeet af Lars Pedersen Øinæs og Abraham Thomasen ibid. Factum vedgaaet af den opgivne Barnefader saavel dennes, som Barnemoderens første Leiermaal. Indmeldt til Fogderiet den 30 Mai d. a. Se Forøy nr. 9 Kvæfjordboken. og nr. 339, Langvassdal Hun var i 1900 hos Martin Wenberg f. 1830 Vigadal, Stavanger, som kårkone. Hennes tre barn Theodora, Nils og Ottine var og der. Martin Wenberg kjøpte Langvassdal sammen med hennes sønn Anton Nilsen. (1) Gift 29 nov 1860 i Kvæfjord kirke, med Morten Olsen, f. 6 feb 1817 i Huseby Indre, Kvæfjord (sønn av Ole Olsen og Ellen Maria Mikkelsdtr [1790 - 1824]), dåp 13

mai 1817 i Kvæfjord kirke, d. 22 feb 1862 i Gullholm, Kvæfjord. Morten: dåp Kristi Himmelfarts Dag. Faddere Hans Olsen Gaare Thomas Michelsen Dahle Axel Michelsen Bogen Beret Nilsd. Gaare Gurina Olsd. Bogen. (2) Gift 12 sep 1868 i Kvæfjord kirke, med Nils Nilsen, f. 13 jul 1816 i Haug, Kvæfjord (sønn av Nils Jørgen Nilsen [1790 - 1872] og Inger Karoline Pedersdtr [1789 - 1865]), dåp 11 aug 1816 i Kvæfjord kirke, d. 19 okt 1876 i Gullholm, Kvæfjord. Nils: Faddere Thomas Jacobs. Wig Nils Nils. Strømen Peder Benjamin Peders. Wig Kierstine M. Larsd. idm. Johanna Olsd. Meh. Han ble konfirmert 1834 var da 17 3/4 år. og attestert koppvaksine fra 1818 av Vadel.

Nilsine Anfindsdatter d 1860 Kvæfjord n n

Erikka Pedersdatter Fattiglem ug Fattigunderstøttelse 1806 Kvæfjord n n.

Barn med Henrikke Hedemark Brodtkorb:

- ii. Anna Kristine Rodhe Normann, f. 28 mai 1835 i Huseby Ytre, Kvæfjord.
- iii. Mariane Benedikte Normann, f. 13 aug 1837 i Borkenes, Kvæfjord. Gift 1863 i Kvæfjord, med Andreas Jørgen Tollefsen, f. 19 jun 1831 i Gåre, Kvæfjord, d. 1904.
- iv. Maren Johanne Normann, f. 7 feb 1839 i Huseby Ytre, Kvæfjord. (1) Hun giftet seg med Anders Monsen, d. i Kiberg, Finnmark, yrke Kjøpmann i Kiberg. (2) Hun giftet seg med Hilmar Theodor Engelsen, f. i Vardø.

76. **Bendix Nikolai Norman**, f. 9 jan 1810 i Elgsnes Ytre, Harstad, Troms, d. 8 mai 1855 i Korsnes, Tysfjord, gravlagt 22 mai 1855 i Lødingen kirkegård, yrke ordfører Lødingen/Tysfjor. Gift 8 jun 1840 i Ibestad, Troms, med **Magdalene Marie De La Hey**, f. 10 jul 1816 i Bodø (datter av Johan Wilhelm (De Lattery) De La Hay [1779 -] og Karen Sophie Kristendtr [1792 -]), d. 29 jul 1899 i Korsnes, Tysfjord.

Barn:

- i. Bendikte Marie Normann, f. 19 sep 1842 i Korsnes, Tysfjord, dåp 8 apr 1843 i Lødingen Kirke, Lødingen.

- ii. Nikolai Ingemann Normann, f. 26 jan 1843 i Korsnes, Tysfjord, d. 1923 i Korsnes, Tysfjord, yrke Handelsmann. (1) Han giftet seg med Hanna Kristina Stenersdtr. (2) Gift 1871 i Korsnes, Tysfjord, med Maria Magdalene Heyerdahl, f. 1847 i Ringsaker (datter av Christian August Heyerdahl [1810 - 1877] og Dina NN), d. 1931 i Korsnes, Tysfjord. Maria: trolig datter av en prest i Borge, Vestvågøy.
- iii. Johan Conrad Normann, f. 17 aug 1844 i Korsnes, Tysfjord, d. 14 jan 1894 i Digermulen, Vågan. Gift 10 apr 1874 i Hamarøy Kirke, med Ragnhild Pauline Walsøe, f. 6 sep 1856 i Tranøy, Hamarøy, NO (datter av Nikolai Anton Walsøe [1826 - 1889] og Elisabeth Margrethe Niko-laisdtr Dons [1833 - 1876]), d. 2 nov 1922 i Andenes, Andøy.
- iv. Randinaldo Normann, f. 15 jan 1846 i Korsnes, Tysfjord.
- v. Mathilde Elise Normann, f. 23 jul 1847 i Korsnes, Tysfjord.
- vi. Marcus Martines Normann, f. 4 feb 1850 i Korsnes, Tysfjord, d. 24 aug 1885.
- vii. Caroline Fredrikke Normann, f. 4 mai 1851 i Korsnes, Tysfjord, d. nov 1884.
- viii. Hanna Rockoff Normann, f. 16 jan 1854 i Korsnes, Tysfjord, d. 2 feb 1936.
77. **Anne Margrethe Irgens Holmboe**, f. 12 feb 1807 i Ervik, Harstad, Troms, d. 17 mar 1899 i Hamnes, Skjervøy. Gift 29 okt 1839 i Skjervøy, med **Jens Severin Hallan**, f. 9 feb 1811 i Hamnes, Skjervøy (sønn av Ole Hallan [1787 - 1830] og Christianne Dorthea Kildahl [1787 - 1816]), d. 28 mar 1858 i Hamnes, Skjervøy. **Jens**: Han arvet Havnes etter Ovidia Lyng, og fortsatte driften av Stedet.
- Barn:*
- i. Ovidia Fredrikke Lyng Hallan, f. 31 mai 1839 i Hamnes, Skjervøy, d. 13 aug 1906 i Hamnes, Skjervøy. hun ble gift med sitt søskenbarn, deres mødre var søsken. Hun giftet seg med Johannes Holmboe Giæver, f. 16 sep 1844 i Jøvik, Ulsfjord (sønn av Jens Holmboe Giæver [1813 - 1894] og Hanna Birgitte Holmboe [1821 - 1903]), d. 6 jan 1921 i Hamnes, Skjervøy. Johannes: Han overtok Havnes i en oppgangstid for landet og var med på en omlegging av handelen. Han lyktes i dette og handelstedet ble velstående.
78. **Ingeborg Anna Thode**, f. 1811 i Hamnvik, Ibestad, Troms, d. 1892 i Skog, Ibestad, Troms. Gift 1811 i Ibestad, Troms, med **Natanael Hansen**, f. 1805 i Skog, Ibestad, Troms (sønn av Hans Natanaelsen [1762 - 1846] og Maren Olsdtr Trane [1774 - 1846]), d. 1837 i Skog, Ibestad, Troms.
- Barn:*
- i. Job Nikolai Thode Natanaelsen, f. 1829 i Hamnvik, Ibestad, Troms, d. 1829.
- ii. Else Anna Natanaelsen, f. 1831 i Hamnvik, Ibestad, Troms, d. 1893 i Breivoll, Ibestad, Troms. Gift 1849 i Ibestad, Troms, med Christian Mørk Baltersen, f. 1818 i Breivoll, Ibestad, Troms, d. 1882 i Breivoll, Ibestad, Troms.
- iii. NN Natanaelsen, f. 1833 i Hamnvik, Ibestad, Troms, d. 1833.
- iv. Johan Arnt Natanaelsen, f. 1835 i Hamnvik, Ibestad, Troms, d. 1861. Gift 1859 i Ibestad, Troms, med Maren Fredrikka Christophersdtr, f. 1835 i Skog, Ibestad, Troms, d. 1898 i Skog, Ibestad, Troms.
- v. Natanael Natanaelsen, f. 1837 i Hamnvik, Ibestad, Troms, d. 1838.
- vi. Job Thode Hansen, f. 1841 i Skog, Ibestad, Troms. Han giftet seg med Karen Bergitte Johansdtr, f. 1843.
- vii. Karl Johan Hansen, f. 1843 i Skog, Ibestad, Troms, d. 1924 i Skog, Ibestad, Troms. Gift ca 1893 i Ibestad, Troms, med Katrine Marie Hansdtr, f. 1853 i Breivoll, Ibestad, Troms (datter av Hans Baltersen [1822 - 1872] og Engel Marie Olsdtr [1822 - 1902]), d. 1930 i Skog, Ibestad, Troms.
79. **Ellen Kirstina Thode**, f. 17 aug 1812 i Hamnvik, Ibestad, Troms, d. 26 mar 1876 i Sama, Harstad, Troms, gravlagt 20 apr 1876 i Trondenes. Gift 6 jan 1836 i Ibestad, Troms, med **Paul Irgens Holst**, f. 15 sep 1813 i Verdalsøra, NT (sønn av Søren Schjelderup Holst [1774 - 1822] og Anna Ursula Klüwer [1776 - 1850]), dåp 29 des 1813 i Verdalsøra, NT, d. 28 nov 1874 i Tromsø, gravlagt 5 des 1874 i Tromsø, yrke Handelsborger.
- Barn:*
- i. Anna Elise Holst, f. 1835 i Svolvær, Vågan, d. MAI 1881 i Tromsø. Hun giftet seg med Johan Mølman Holst, f. 20 nov 1829 i Trondheim (sønn av Johan Christian Holst [1804 - 1894] og Catrine Bergite Bryhn [1803 - 1878]), dåp 29 des 1829 i Trondheim, d. før 1881.

- ii. Job Martin Thode Holst, f. 9 jan 1837 i Svolvær, Vågan, d. 12 nov 1900 i Sama, Harstad, Troms. (1) Gift 1865 i Trondenes, med Gurine Jensine Gunnarsdtr Berg, f. 12 jul 1836 i Svolvær, Vågan (datter av Gunnar Berg [1803 - 1861] og Ma-ren Andrea Dons [1800 - 1898]), d. 8 okt 1874 i Sama, Harstad, Troms. (2) Gift 11 okt 1873 i Trondenes, med Ragnhild Johnette Weltzien, f. 31 mar 1852 i Kopervik, Avaldsnes, RO (datter av Fredrik W. Weltsien og Bergitte (Pettersen) Nyrop), d. 12 nov 1900 i Sama, Harstad, Troms, gravlagt 16 nov 1900 i Trondenes.
- iii. Serine Schjelderup Holst, f. 9 mai 1838 i Svolvær, Vågan, d. ETTER 1900. kom til Sama.
- iv. Christine Wilhelmine Holst, f. 1841 i Svolvær, Vågan, d. 1855 i Lavangsnæs, Lavangen.
- v. NN Holst, f. 1842 i Lavangsnæs, Lavangen, d. 1842.
- vi. Christian Andreas Gram Holst, f. 28 jan 1843 i Lavangsnæs, Lavangen, dåp 7 mai 1843 i Ibestad, Troms.
- vii. Hans Didrik Kildahl Holst, f. 19 mai 1844 i Lavangsnæs, Lavangen, d. 26 nov 1912. kom til Sama, dro så til Tromsø ifølge Ibestadboken. Han giftet seg med Anne Rebekka Nikolaisdtr Dons, f. 8 mai 1839 i Hamn-vik, Ibestad, Troms (datter av Nikolai Normann Dons [1798 - 1891] og Johanna Ovidia Fredrikke Lund [1802 - 1876]).
- viii. Jens Bing Dons Holst, f. 5 feb 1846 i Lavangsnæs, Lavangen, dåp 16 jun 1846 i Ibestad, Troms, d. før 1900. Gift 5 mar 1872 i Tromsø, med Hansine Christine Kjeldahl, f. 23 aug 1852 i Hammerfest, Fi (datter av Anton Bernt Didrik Holst Kjeldahl [1825 - 1865] og Karen Lorentse Hagerup Berger [1833 -]), dåp 8 mai 1853 i Hammerfest, Fi.
- ix. Ingeborg Anna Holst, f. 28 jan 1848 i Lavangsnæs, Lavangen, d. før 1900 i Hammerfest, Fi. Gift 4 sep 1873 i Ibestad, Troms, med Jens Collin, f. 22 sep 1839 i Sverresborg, Strinda, ST (sønn av Nils Christian Collin [1798 -] og Anna Christine Gaarder [1808 - 1887]), d. 11 mai 1912 i Vestnes, Møre og Romsdal.
- x. Fredrik Wilhelm Holst, f. 27 jan 1850 i Lavangsnæs, Lavangen, dåp 9 okt 1857 i Trondenes. kom til Sama.
- xi. Johannes Fredrik Aas Holst, f. 2 mai 1852 i Lavangsnæs, Lavangen, d. 1852.
- xii. Simon Henrik Holst, f. 14 jun 1853 i Lavangsnæs, Lavangen, d. 1853.
- xiii. Nikolai Johan Holst, f. 3 nov 1854 i Lavangsnæs, Lavangen, dåp 9 jul 1855 i Ibestad, Troms.

Fortsettelse i neste nr.

PROGRAM

HØSTTUREN TIL LOFOTEN

6. – 8. september 2014

SLEKTHISTORISK FORENING I HARSTAD

Vestvågøy
Kommune

Flakstad
Kommune

Moskenes
Kommune

Fredag, 5. september!

- Kl. 12.45 Oppmøte på parkeringsplassen ved RIMI på SAMA.
- Kl. 13.00 Kjører fra Sama mot LOFAST. Pause ved behov.
- Kl. 18.00 Framme på Ballstad.
- Kl. 19.00 Felles varm mat i Kræmmervika.

Lørdag, 6. september!

- Kl. 08.00 Felles frokost for alle i Kræmmervika.
- Kl. 09.15 Møte ved bussen, for å kjøre på sight-seeing til Flakstad Kirke på Ramberg og...
- kl.10.00. ... omvisning i Flakstad Kirke. Eventuelt kirkegårdsbesøk.
- Kl. 11.00 Kjører videre til Fiskeværmuseet på Å, hvor vi skal være kl. 12.00.

- Kl. 13.30 «Lunsj m/valgfri drikke» - på Restaurant Underhuset på Sakrisøy. Pris: Kr. 200,-, som hver enkelt betaler selv. Etterpå besøker vi Dagmars Dukke- og Leketøymuseum, også på Sakrisøy.
- Kl. 16.00 Kjører til Sund – Smeden og Fiskeri museet der – kl. 17.00.
- Kl. 18.00 Kjører derfra tilbake til Ballstad og Kræmmervika Rorbuer. Evnt. Kirke gårdsbesøk.
- Kl. 20.00 Felles middag m/avslapping og en god prat etterpå – i Kræmmervika.

Søndag, 7. september!

- Kl. 08.00 Felles frokost for alle i Kræmmervika.
- Kl. 10.00 Møter ved bussen m/bagasjen, for å kjøre til Vikten med Glasshytta og Keramikkårnet – med steinene og morenestiene. Evnt. kirkegårdsbesøk.
- Kl. 14.00 Lofotr Vikingmuseum, Borg. Omvisning - og varm mat ca. kl. 15.15.
- Kl. 16.30 Møter ved bussen for å kjøre heim.
- Kl. 18.00 Kaffestopp.
- Kl. 20.00 Tilbake ved RIMI på SAMA.

Håper alle har hatt en flott tur – og vel heim.

Kræmmervika Rorbuer på Ballstad!

Her skal vi både bo og spise de fleste måltidene denne helga.

Kræmmervika Rorbuer ligger i naturskjønne omgivelser i hjertet av Lofoten, ut mot Vestfjordens frådende hav, mellom fjord og fjell, steinalderhuler og vikinggraver. Kræmmervika – et fiskevær som i mange hundre år har vært - og er - en lun havn for fiskere. Fiskerne, havets helter, som i generasjoner har hatt havet som levebrød, kom dit fra bygder i hele kyst-Norge. De rodde eller seilte til Lofoten for å hente inn «havets gull», ofte med livet som innsats.

Rorbuene ble bygd for at fiskerne kunne ha tak over hodet når de var i land, den gang da fisket ble drevet fra åpne båter. Buene var enkelt utstyrt, med sengeplasser for et båtlag, plass til matlaging og rom for å lagre nødvendige redskap og utstyr. Rorbua sto på land, men nær havet slik at utstyret kunne løftes rett fra båten og i hus. Fremdeles bruker sjarkfiskere rorbuene når de deltar i Lofotfisket. Fiskerne kunne eie rorbuene selv, men oftest tilhørte de væreieren. De som ikke fikk tak i rorbu, måtte sove ute under kvelvet båt.

Kræmmervika er et aktivt fiskevær som tilbyr turistene moderne og komfortable fasiliteter og mottar gjester hele året. Rorbuene er gamle trebuer med treinnredning, sittehjørner og bad med dusj. Noen har kjøkkenkrok m/kjøleskap, kaffetrakter og kokeplater. Utsikt over Buksnesfjorden. Resepsjonen tilbyr gratis WI-FI. Res-

tauranten, Havets Helter, serverer lokale fiskeretter og middelhavsmat. Puben selger drikke og snacks. Konferansesal. Båttutleie. Behjelpelig om man vil dra på fisketur, kvalsafari eller guidede fottur. 15 min f/Leknes.

Rorbufargene er utradisjonelle. Fargerike ønsker å inspirere folk til å skape trivsel med farger, et eventyrlig fargerike som nordmenn kan bli en del av. Etter å ha lett Norge rundt, ble valget et gammelt fiskevær i Lofoten - Kræmmervika. I dag fungerer det som et «internasjonalt vandrehjem». Her sto rorbuene, midt i det magiske vakre og nesten overnaturlige landskapet. Internasjonalt er det blant verdens mest eksotiske reisemål! De ble inspirert av magien og fargene i området og ønsket å fargelegge - og pusse opp buene sammen med det norske folk.

«Rorbu» er et nordnorsk ord for sesongbolig for tilreisende fiskere. På Romsdalskysten har de det også i fiskevær, men der kalles de «fiskarstove». I Hordaland ble betegnelsen «fjæremannshus» brukt og ved noen av innsjøene, bl.a. Femunden, kalles de «fiskebuer».

VESTVÅGØY KOMMUNE!

Vestvågøy; øy og kommune i Lofoten. Mesteparten av kommunen ligger på øya Vestvågøy, som før het «Lofotr», opphavet til «Lofoten». Kommunesenteret er byen Leknes, med vel 2.700 innb. Kommunen er Lofotens folkerikeste kommune med ca. 11.000 innbyggere.

Dagens Vestvågøy Kommune består av de 4 tidligere kommunene Buksnes, Hol, Borge og Valberg. I 1919 ble Hol utskilt fra Buksnes som egen kommune. I 1963 ble de 4 kommunene slått sammen til Vestvågøy kommune.

Befolkninga i Vestvågøy er mest konsentrert rundt Buksnesfjorden; Leknes, «tvingtettstedet» Fygle, Gravdal (der Nordlandssykehuset Lofoten ligger) og ut til Ballstad. Den ca. 10 km lange strekninga langs Buksnesfjordens vestsida (Leknes/Gravdal/Ballstad) har vel 5.000 innb. I løpet av de senere årene er Leknes den byen/tettstedet i Lofoten/Vesterålen med størst befolkningsvekst. Ellers er Gravdal, Stamsund og Ballstad de største tettstedene i kommunen.

I Vestvågøy er det 5 kirker, (Buksnes, Borge, Hol, Stamsund og Valberg), 1 kapell (Knutstad kapell i Borge og 1 menighetshus (Buksnes Menighetshus på Leknes) - og 14 kirkegårder/gravlunder (Borg, Buksnes, Malnes, Petvik, Sand, Sennesvik, Skifjord, Smedvik, Stamsund, Utnelund, Taen, Unstad, Valberg, Vik og Voll). Taen er nedlagt. (Det er omtrent ufremkommelig på den og ingen vil vedkjenne seg eieransvaret for den.)

Øyas sentrale deler er flate og mest egnet til jordbruk. Vestvågøy er nå Nord-Norges nest største jordbrukskommune og er bl.a. kjent for «lofotlammets» gode kvalitet. En del satser på økologisk gårdsdrift. Det er flere gårdsbutikker som selger egenproduserte økologiske varer. Jordbruk og fiske er kommunens to viktigste næringer. Vestvågøy er en av Norges største fiskeri-

kommuner. Det er også en del videreforedling av fisk på øya, f.eks. filetfabrikk og trandamperi.

Kommunevåpenet (godkj.1984) har 2 «motstille» tørrfisker i sølv på blå bunn, som symbol på fiskeri.

Fiskeværene med sine rorbuer; opprinnelig bygd som sesongboliger for fiskere som deltok i lofotfisket. Rorbuene er i dag utleid til turister; kalt «rorbuturisme».

De senere årene har også turisme blitt en viktig næring i Lofoten. De fleste er tiltrukket av den flotte naturen og de store naturressursene.

På Borg ligger det største huset (80 meter langt) som noen gang er funnet fra vikingtiden. Her ligger også Lofotr Vikingmuseum. Museet er en rekonstruksjon, i full størrelse, med unike gjenstander utstilt.

Vestvågøy er som Lofoten for øvrig et yndet feriemål; med høye fjell på sørsiden, sjarmerende fiskevær så som Ballstad og Stamsund på østsiden og på øyas vestside hvite sandstrender som på Hauklandstranden, Viksanden, Unstad, Utakleiv og Eggum. Midnattssola kan sees (26. mai – 17. juli) fra Utakleiv, Eggum, Vestresand og Kvalnes. Unstad er et yndet turistreisemål for frisurefere.

Fiskeværet Stamsund har daglige anløp av hurtigruta. Widerøe har flere flygninger daglig mellom Leknes og Bodø og noen avganger mellom Leknes og Svolvær. Leknes er «knutepunkt» for bussruter til resten av Lofoten. Leknes Havn er en av Norges viktigste og mest besøkte havner for cruiseskip, med nærmere 100 anløp årlig.

Leknes er handelssentrum med Lofotens største detaljhandelsomsetning. De har også et av de største kjøpesentrene i Nord-Norge.

Både lokalavisa for Vest-Lofoten, «Lofot-Tidende» (kommer ut 2 ganger i uka) og Lofotpostens redaksjon for Vest-Lofoten ligger på Leknes.

Vestvågøy har aktive miljøer innen både musikk, idrett og ulike andre hobbyer. Det er også et bredt tilbud av kurs, møter, konserter osv.

FLAKSTAD KOMMUNE!

Flakstad Kommune ligger i Vestlofoten og består av Flakstadøy og den nordlige delen av Moskenesøy.

Kommunenavnet «Flakstad» har en uklar opprinnelse, kanskje «flag», betyr bergvegg): «Byen ved bergveggen». Det gamle navnet på Flakstadøy er «Vargfot».

E-10, også Kong Olavs vei, går gjennom Flakstad og helt til Å i Moskenes. Kommunen deles i to av Sundstraumen, som er smalest ved Straumsnes – hvor avstanden mellom Flakstadøy og Moskenesøy så vidt er bred nok til at to fiskebåter kan møtes i leia.

Største fiskevær er Napp. Fiske er viktigste næringsvei, med flere fiskeoppdrettsanlegg. På Fredvang, på nordspissen av Moskenesøy, på Vareid og ved kirkestedet Flakstad er de største strandflater og jordbruksarealer i kommunen. Jordbruket er hovedsakelig basert på kombinasjonsbruk med sauehold, foruten noen større storfebruk. Ellers er det slipp i Skjelfjord, mek. Verksted i

Sund og fiskeribedrifter på Fredvang, Mølnarodden, Sund, Ramberg og Napp. Solbjørnvatnet, nordvest på Moskenesøya er regulert og i Solbjørnelva er kommunens eneste kraftverk.

I 1916, da Flakstad ble delt fra Moskenes som egen kommune, hadde den 1667 innb. Ved sammenslåinga 1. januar 1964 hadde Flakstad 2067 innb. Det gikk ikke så bra. Da de igjen ble delt, hadde Flakstad 2007 innb. Flakstad er Lofotens tredje største kommune folkemessig sett, med sine vel 1400 innbyggere. Administrasjonssenteret er Ramberg på Flakstadøya.

I Sund finnes Fiskerimuseum, med bl. a. gamle båter og båtmotorer – og en kunstmie. På Vikten, i nord, er glassblåserhytta og keramikkårnet – og morenene på Vikten. Rorbu- og sjøhuscamping finnes flere steder i kommunen, bl. a. i de gamle fiskeværene Nusfjord og Fredvang. I Nusfjord er bebyggelsen fra 1800-tallet godt bevart.

Kommunens eneste kirke, Flakstad kirke, nordvest for Ramberg, er en tømret korskirke fra 1780, restaurert 1938, ant. bygd av russisk drivtømmer. Kommunen har 5 gravlunder/kirkegårder; «Flakstad gamle» og «Flakstad nye», «Flakstad kirke», «Fredvang» og «Guds Menighet Fredvang».

Flakstad kommunes prosjekt i «Fotefar mot nord» er stien fra Nusfjord til Østre Nesland. Den 6 kilometer lange stien forbinder et handelsfiskevær med en fiskerbondegård. Her kan man følge fotefarene til generasjoner med lofotfiskere og fiskerbønder.

MOSKENES KOMMUNE!

Moskenes Kommune er i Vest-Lofoten, på den sørlige delen av Moskenesøya. Kommunen var i utgangspunktet både dagens Moskenes og Flakstad Kommuner, men i 1916 ble Flakstad egen kommune. I 1964 ble de igjen slått sammen til en kommune. Det gikk ikke så bra, så i 1976 ble de atter delt og har vært det siden. Flakstadøya og den nordligste delen av Moskenesøya ble til Flakstad Kommune, mens resten av Moskenesøya ble Moskenes Kommune.

«Moskenes» er egentlig et gårdsnavn, «Muskenes» eller «Musnes», der første leddet er utolket, men det kan være et eldre navn på Moskenedøya. Moskenes kan være brukt om Lofotodden. Kommunen er 119 kv. km og har ca. 1.130 innb. Reine er kommunesentret.

Moskenes har 2 kirker (Reine og Moskenes) og 7 gravlunder/kirkegårder (Bunesfjorden, Moskenes gamle, - nedre, - øvre, Reine, Rostad og Sverdrup).

Kommunevåpenet (godkj. 1986), en sølvspiral på blå bunn, symboliserer Moskenesstraumen.

Fiskeriene har alltid vært grunnlaget for bosettinga i kommunen. Moskenes er en av Norges mest fiskeriavhengige kommuner. Lofotfisket har hatt stor inntekts betydning i kommunen. Hadde lakseoppdrett i noen år, men ikke nu lenger. Fiskeværene Hamnøy, Sakrisøy, Reine, Sørvågen, Moskenes, Tind og Å ligger som per-

ler på ei snor. Der kan man oppleve dagliglivet i et ekte fiskevær.

Moskenesøya kan by på mange spennende naturopplevelser. Kommer man sjøveien, om Moskenesstraumen, som regnes som en av verdens sterkeste og farligste havstrømmer, kommer man til yttersida av Lofoten. Her er spor av gammel bosetting. I Refsvika er Kollhellaren, ei hule med ca. 3.000 år gamle hulemalerier. Reinefjorden er på innersida. Fra Reine kan man ta lokalbåten inn i et av landets vakreste fjordområder. Der kan man gå fine fotturer, hvis man går i land.

Isbreene og andre naturkrefter har formet Moskeneslandskapet. Fjellformasjonene er blant de ville og mest interessante i Norge. Hermannsdalatin, 1.029 m.o.h., er det høyeste fjellet i Vest-Lofoten. Landskapet er preget av steile fjell og smale strandflater ut mot havet. Bosettinga er mest på øyas sør-østside, med gode havner. På vestsida, ut mot havet, var det bosetting til 1950-tallet, men disse stedene, bl. a. Refsvika, Hell, Thuv og Ånstad er nå fraflyttet.

Kommunens tusenårssted er «Blåøyet», laget av kunstneren Jan Wanggaard, sto ferdig i 2005.

Det ligger som et geografisk midtpunkt i kommunen. Alle innbyggerne kan møtes på «nøytral» grunn, som et naturlig vendepunkt for turgåere fra øst og vest i kommunen, et flott utsiktspunkt mot hav og fjell.

Kong Olavs vei/E10 som ender på Å i Moskenes, skal etter planen bli en av Norges 15 nasjonale turistveier.. Fra Moskenes går det ferge til Værøy, Røst og Bodø.

Referat fra Slektshistorisk Forening i Harstad sin høst tur til Lofoten 6-8 september 2014

Foto: Mikael Martnes

Kremmervika lørdags morgen.

17 stk var med på den årlige tur som vi var på i Lofoten med deltakere fra Skien i sør og Bardufoss i nord. Som tidligere år så brukte vi Evensen Bilruter med sjåfør Asbjørn Linaker bak rattet. Vi startet fra Rimi på Sama kl 1300 og første post på programmet var Henningsvær hvor det ikke var mye plass mellom hushjørnene og bussen, på Vestvågøy kjørte vi Valberg veien før vi ankom Kremmervika Rorbuer på Ballstad hvor vi hadde som base for hele turen.

Lørdagen var Flakstad kirke første stopp (en vakker

Foto: Jakob Eitrheim

korskirke fra 1780) og deretter gikk turen til smeden i Sund med alle hans smijern skarver og ikke å forglemme utstillingen av gamle båtmotorer og gamle båter. Så var planen at vi skulle dra til Å men da veien hadde rast ut ved Hanøy fjellet måtte vi endre noe på programmet så vi dro da til Nusfjord for en skikkelig fin lunch og derfra til Aaland gård i Lauvdal hvor Tove og Knut hadde omvisning med kaffe servering og deltakerne kjøpte mye gomme-oster og urter fra gårdsbutikken.

Foto: Jakob Eitrheim

På tilbake turen til Ballstad blei det et stopp i Buksnes kirke (hvor jeg er døpt og konfirmert og vår eldste datter også er døpt) Kirsti Arctander fortalte litt om historien rundt kirka.

Under middagen på kvelden holdt vårt medlem Jan Kjøppen Petersen som bor i Skien og kom nordover for å være med på turen en tale til foreningen (skal prøve å få den med i bladet)

Søndagen dro vi vestover igjen og da var det Glasshytta på Vikten besøkt hvor gruppebildet er tatt utafor, høvding gården på Borg var vi innom og hvor vi fikk servert en nydelig sodd.

Hjemme på kvelden etter en flott tur i bra høstvær og alle var godt fornøyd med helga og en stor takk til Gunhild Hanssen som har jobbet mye med opplegget.

Ref Mikael

Smeden i Sund - Sund Fiskerimuseum!

Hovedtema: Motoriseringen av fiskeflåten de siste 100 år. Et hyggelig lite museumsmiljø. Omvisning og egenvandring. Utstilling av båtmotorer og annet teknisk utstyr fra fiskeflåten. Flere motorer kan startes. Naust med gamle nordlandsbåter m. v. «Raritetskabinett» – gjenstandssamling utstilt i Gammelsmeden, Hans Gjertsen «Galleri Ambolten». Aktiv båtslipp ligger tett opp til museet.

Sund Fiskerimuseum ble opprinnelig etablert i 1964 av Petra og Hans Gjertsen som sin egen private samling. Siden 1999 har det vært eid og drevet av smeden Tor-Vegard Mørkved.

Smia utgjør en integrert del av museet, og smeden, Tor Vegard Mørkved, driver fortsatt på den gamle, tradisjonelle måten. Den dekorative smijernskarven, laget i Sund, er kjent over hele verden, og den finnes bl. a. i Pentagon, Kreml og på slottet i Norge. De samme skarvene er også svært populære som suvenirer fra Lofoten.

En veldig spesiell tiltrekning/attraksjon på Sund Fiskerimuseum er samlingen av båtmotorer, mange av dem kan fortsatt drives ... og ja, de er ganske typisk for museet i Sund, den karakteristiske lyden av gamle motorer.

I naustet, vil du finne ca. 10 gammeldagse båter. De fleste av dem ble opprinnelig brukt i fiske i de tidligere årene av «det store Lofotfisket», før motoriseringen av flåten.

"Rorbua" er den eldste bygningen i Sund. Nå inneholder den et bredt spekter av gammelt husgeråd, verktøy og andre gjenstander som bruktes i fiskerens hjem i gamle dager.

En slipp og et verksted ligger like ved museet.

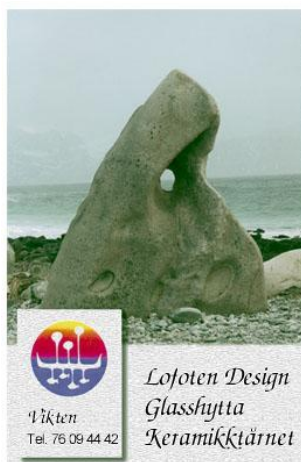
Summen av alt dette har gjort

Sund Fiskerimuseum til en livlig og interessant opplevelse for tusenvis av besøkende.

"Galleri Ambolten" er også på museets lokaler. Det er en samling av gjenstander laget av den gamle smeden, Hans Gjertsen, over en periode på 60 år.

Glassblåserhytta og Keramikkårnet på Vikten!

Opplev Vikten

Vikten, ca 4 km fra krysset på Vareid, på E10.

Kunsthåndverk i resirkulert glass med ulike farger og innlagt kvarts fra Lofotfjellene. Glassblåserverksted fra 1977.

Glasshytta åpnet i 1992.

Keramikkårnet åpnet i 2000: kunsthåndverk i keramikk.

«Geologisti» på Vikten Av geologiske fenomener på Vikten, er steinblokkene ved Glasshytta, morenene og andre forekomster som man kan se ved å gå to interessante stier; **Morenestien** og **Tangrandstien**

Morenene på Vikten!

Geologiske fenomener på Vikten; steinblokkene ved «Glasshytta», morenene og andre forekomster som man kan se ved å gå to interessante stier... **Morenestien** og **Tangrandstien**.

Grunnfjellet rundt Vikten, er ca. 2 milliarder år. Fjellene og landskapet er senere formet av istider, den siste for ca. 20.000 år siden. Man ser godt at isen har brakt løsmasser og stein fra fjellene, ned mot sjøen og dannet morener og botner. Plataet i 20-30 meters høyde over bebyggelsen består av typiske morenemasser. Den nederste morenen er en bølgeerodert randmorene. Oppå denne ligger en randmorene avsatt fra en lokal isbre.

Den omkranser brebotnen som nå utgjør Vassskrovatnet.

Steinene ved glasshytta kalles Jetten, Kongen, Tilblivelsen, Smykket og Mammutøret.

Jetten: Steinen stammer fra strandsonen. Den er formet i et brevassfall, "videreforedlet" av bølger og sand.

Kongen: Stammer fra strandsonen nær Vikten. Den ble dedikert kongeparet ved deres besøk på Vikten under 60 års feiringen i 1997.

Tilblivelsen: Mineralsammensetn i steinen har tydeligvis reagert kjemisk med sjøvann og sand.

Smykket: Grunnfjellsgneis, bearbeidet og slipt av bølgekraft og singel.

Mammutøret: Den steinen i samlingen som er kraftigst behandlet av kreftene i strandsonen.

Henningsvær;

Henningsvær; en gruppe øyer og holmer som ligger spredd utover Vestfjorden, ved foten av den mektige Vågakallen.

Med fjellet i ryggen og med havet på tre sider, hadde Henningsvær store forutsetninger for å bli et knutepunkt under Lofotfisket. På 1800-tallet ble øysamfunnet det viktigste fiskevær i Lofoten. I motsetning til mange andre fiskevær ble ikke Henningsvær fraflytta i nyere tid. Det er ennå over 500 fastboende her.

I 1983 ble øyen landfast med vei og bruer. Det reddet trolig stedet fra den tidstypiske arkitekturen som med sine betongklosser satte sitt preg på nesten alle tettsteder på 1960- og 1970-tallet. Denne kombinasjonen av et aktivt miljø og en vel bevart bebyggelse, gjør Henningsvær til noe helt unikt. Henningsvær har et godt utvalg av overnattingsplasser, både hoteller, sjøhus og rorbuanlegg med til sammen over 300 sengeplasser.

Henningsvær befestet sin posisjon som det viktigste fiskevær i Lofoten i sin siste halvdel av 1800-tallet. Før dette skifter været eier en rekke ganger, men det var først med væreier Henrik Dreyer utviklinga virkelig skjøt fart. Dreyer kjøpte Henningsvær «med paastaaende 13 Husebygninger, 79 Rorbuer med tilhørende Hjeldbruk» for 6.000 Spd. I 1842. I løpet av få år utviklet han været til å bli et blomstrende handels- og fiskerisenter. Det ble etablert sykestue med fiskerilege, kapell og fyr. At Lofoten fikk Nord-Norges første telegraflinje, skal Dreyer ha mye av æren for. Dreyer var ikke fremmed for å slippe til utenlandsk kapital og Skata og Sauøya; Den nordøstre del av Henningsvær ble solgt ut og havnet etter hvert hos engelske eiere. Da Dreyer døde i 1882, uten arvinger, sto engelskmennene klar til å kjøpe hele Henningsvær. Men tanken på at Lofotens viktigste fiskevær skulle havne på utenlandske hender, vakte allmenn forargelse. Det ble en hektisk politisk aktivitet, som endte med at Nordlands Amtskommune gikk inn som væreier i 1883. Det fulgte mange år med sviktende fiske og økonomi. Først i 1920 var skreien tilbake for fullt og ga grunnlag for ny oppgangstider i Lofoten. Også i Henningsvær startet en ny oppblomstring med etablering av en rekke bedrifter. I 1922 fikk været elektrisitet og vannforsyninga fra fastlandet ble etablert noen år senere. Havneforholdene var et problem. Det åpne Heimsundet ga lite ly for uvær fra sørvest. Etter år med diskusjon og utredning, kunne man i 1929 endelig begynne med å bygge moloen i sørenden av Heimsundet. Byggearbeidet pågikk kun i den lyse delen av året og det tok fem år før moloen sto ferdig i 1934.

Krigen forløp stort sett rolig i Henningsvær. Fiskeriene gikk sin gang, selv om man registrert en tydelig nedgang i antall båter i krigsårene.

4. mars 1941 ble imidlertid en merkedag. Da seilte britiske styrker med fem destroyere og to troppetransportskip inn Vestfjorden. I løpet av dagen gjennomførte engelske marinesoldater og en norsk tropp under kaptein Martin Linge en rekke sprengningsaksjoner mot strategiske mål i Lofoten. Aksjonen, som senere ble kjent som «Lofotraidet», ødela 11 trandamperier, et lysverk og flere oljetanker. Også Henningsvær var mål for Lofotraidet; i løpet av noen hektiske morgentimer gikk engelske styrker i land. Trandamperiet på «Engelskmannsbrygga» ble sprengt. Da de dro igjen ble en del unge karer med til England for å melde seg til tjeneste der.

Lofotraidet ble fulgt med en rekke strenge represalier fra tyskerne, særlig i Svolvær. Også i Henningsvær ble det represalier; pårørende til de unge mennene som for

til England, ble arrestert og ført til Grini og et hus ble brent. Fiskerne viste sin avsky mot de tyske represaliene ved kollektivt å forlate åstedet da huset skulle brennes.

Etter krigen blomstret aktiviteten raskt opp igjen. Flere år fulgte med rekordartet fiske og på 1950-tallet bodde det en tid over 1.000 mennesker i Henningsvær. Det varte i midlertid ikke lenge. Etter hvert avtok fangstene og det ble gjort store strukturendringer i fiskeriene, med færre og større båter som deltok i Lofotfisket. Også folketallet sank drastisk i Henningsvær fram 1990-årene. Det stabiliserte seg på dagens nivå med ca. 500 innbyggere.

De største omveltningene for øysamfunnet etter krigen, var uten tvil på kommunikasjons- fronten. Fram til 1960 var forbindelsen med omverdenen en skøyte, to ganger daglig til Kabelvåg og Svolvær og lokalbåten som gikk i fraktesfart. Men i 1960 sto veien ferdig til Festvåg og i 1963 kom fergesambandet mellom Henningsvær og Festvåg. I 1983 sto bruene ferdig. Da fikk Henningsvær fast veiforbindelse. Dermed var også grunnlaget lagt for en ny stor næringsvei, reiselivet, som for alvor inntok Henningsvær på 1990-tallet.

REFERAT

fra

Åpent møte i Slektshistorisk forening i Harstad, onsdag 24. september 2014, kl. 19.30, i 2. etg. på Harstad Bibliotek.

Til stede: 25 deltakere

Formann Mikael Martnes ønsket velkommen, og orienterte om programmet for kvelden. Først ville Tor Einar Johansen, avd.leder ved STMU, holde et foredrag om Blind-Fredrik. Deretter ville det bli en orientering om slektsforskerdagen, julebordet og høst-turen.

Foto: Jakob Eitrheim

Han ga så ordet til Tor Einar Johansen som takket for innbydelsen.

Johansen opplyste at foredraget skulle handle om skillingsviser. Imidlertid hadde han også tenkt å få oss til å synge Blind-Fredriks vise. Teksten ble delt ut, og etter å prøvd tonen, sang alle med, og resultatet var fullt akseptabelt.

Skillingsvisene har sitt opphav så langt tilbake som på 1400 - 1500-tallet. I hvert fall siden boktrykkerkunsten ble oppfunnet. Han nevnte også at man blant dikterpressten Petter Dass' sine skrifter kunne finne skillingsviser. Til å begynne med var skillingsvisene ment for en pengesterk overklasse, men med utbredelsen av lese-kunsten ble visene mere for allmuen. I nyere tid har også Jack Berntsen og Ole Paus bidratt. I 1974 kom LPén «Frem fra glemselen» med Rita Engebregtsen og Helge Borglund. Den ble første plate som solgte over 100.000 eksemplarer, og opp gjennom årene frem til 1987, var det gitt ut hele 20 plater i et samlet opplag på over 1,8 mill. eks.

Foto: Jakob Eitrheim

Navnet har sitt opphav i at visene ble solgt for en skilling eller to, og de var som regel trykket på dårlig papir - avisapapir. De handlet ikke bare om tunge og triste ting, men også lystige emner ble tatt opp, og ikke minst var de ofte en nyhetsformidler. Det sies at etter en stor brann

i Oslo, var visen om brannen, trykket og i salg på gaten dagen etter. Før brannvesnet var helt ferdig med slokkingen. Hurtigruteskipet Håkon Jarls forlis i Vestfjorden i 1924, fikk og sin skillingsvise. Likeså da hvalstasjonen i Mehavn ble revet i 1903 av rasende fiskere som fryktet for sitt utkomme i konkurranse med hvalfangerne. Stort sett kan man si at skillings-visene hadde sin storhetstid fra 1800-tallet, og frem i mot siste verdenskrig. En tid hvor folk sang mye.

Foto: Jakob Eitrheim

Fredrik Johansen Øvrevoll var født 11.12.1878 i Vestvågøy. Han var en stor og kraftig mann som i 1899 søkte seg til gruvene i Birtavarre i Lyngen. Gruvene her var kjent som en av de verste i landet, og en dag skulle Fredrik avfyre en salve. Han brukte gruvelampen til å tenne på lunten, men i det lunten tente, sluknet lampen. Skjebnen ville at han gikk i feil retning, og fikk salven i mot seg. Gamle gruvekarer brukte å ha med seg en fakkel i tillegg til lampen. Dette for å gardere seg.

Hardt skadet ble han ført til hospitalet i Tromsø, og det viste seg da at han var blitt blind. Fredrik hadde imidlertid godt humør og et lyst sinn, og han lærte seg forskjellige teknikker, bl. a. kurvfletting. Derved kunne han på et vis livnære seg, og etter hvert begynte han med skillingsviser. Han skrev en masse sanger som han reiste rundt og fremførte. Det ble en livsform, rallardikter og skrepphandler. Før ulykken hadde han vært forlovet med en Anna som han så mistet. Dette ga seg utslag i en viss bitterhet i noen viser om henne, men han viste også storsinn ved å skrive en vise til ære for henne.

Rallaren regnet seg for å være litt annerledes i forhold til fiskeren eller bonden, som representerte de gamle hevdvunne yrker. Rallaryrket var av nyere dato, og Fredrik J. Øvrevoll regnet seg som rallar i hele sin tid. Man kan trygt si at han levde et kunstnerliv.

I Kirkenes ble han kjent med Ellisif Wessel, legefriue, fotograf, kjent fagforeningsforkjemper og en av stifterne av Nordens Klippe som ble til etter etableringen av gruveselskapet AS Sydvaranger. De utviklet et nært vennskap. Fredrik tjente til tider godt. Det ble sagt at han hadde kr. 15.000 i Vågan Sparebank, men disse pengene forsvant i det store sluket etter bankkrakket i Norge på 1920-tallet. I 1932 ble han kastet på gata i Bodø fordi

han ikke kunne betale husleien. Han ble da hentet hjem til Vestvågøy. Deretter fikk han med seg en kamerat, og reiste på nytt rundt omkring og solgte skillingsviser. Livet ble preget av hans vinnende vesen, og han skjemtes ikke over at han var blind. Det sies at han skulle ha et par barn. Hans forhold til skillingsvisene er et viktig bidrag i landsdelen. Mange av hans viser skal ha gått tapt i brann. Hans virksomhet fulgte konjunktorene. Med nedgangstider og inntoget av radio og grammofon ble det mindre interesse for skillingsvisene. Fredrik Johansen

Øvrevoll døde 13.12.1954 og ligger begravet på Vestvågøy.

Mikael Martnes takket for et flott foredrag og overrakte en liten erkjennelighetsgave. Han fortalte så om høstturen de hadde hatt til Lofoten. Det var en kjempefin tur med kjempefine deltakere, og han ba om applaus for Gunhild Hanssen som hadde stått for et flott arrangement.

Han opplyste videre at Slektforskerdagen blir her i biblioteket lørdag 25. oktober. Tema er Grunnlovsdagen. Marie Louise Nilsen orienterte deretter om julebordet som blir lørdag 29. november kl. 1900 i Røde Kors-huset. Hun ba om forslag på meny - tradisjonell julemat eller annen mat. Martnes takket for orienteringen og inviterte på deilige snitter med kaffe og te til en ringe pris av kr. 60.

Helge Sørensen
ref.

Krigsstyren 1713 for Fauskevåg

Har noen kildeavskrifter og tenkte at Krigsstyren 1713 for Fauskevåg kanskje kunne være av interesse? Legger ved en avskrift jeg gjorde ved statsarkivet i Trondheim for noen år siden.

Vennlig hilsen
Bjørn H Nyheim
Kneiken 5
7227 Melhus

Krigsstyren (Krigsskatt) for Fauskevåg tingsted 1713

Mandtal og Taxation udi Seniens Fougderie
Over den Allernaadigste paabudne Krigsstyr
Effter Hans Kongl: May: allernaad: forordning
Af Koldinghuus d: 13 April 1712 huor udi en
Huer findes at vere lagt og Taxeret efter
allerunderd: Regenschab for

Fuschevogs Tingsted			
		Om dagen β	Om aaret Rd – mk – β
Toevigen	Niels Skielderup	1/3	1 – 1 – 9 2/3
Sandstrand	Arent Arentsen	1/6	0 – 3 – 12 5/6
	Mads Christensen	1/6	0 – 3 – 12 5/6
	Olle Olsen	1/5	0 – 1 – 9
	Abraham	1/3	1 – 1 – 9 2/3
	Alf Persen	1/3	1 – 1 – 9 2/3
	Enchen Dordi	1/5	0 – 1 – 9
	Thomas Saltbrender	1/6	0 – 3 – 12 5/6
Tendvigen	Aren Valquarsens Enche	1/2	1 – 5 – 6 1/2
	Anders Jonasen	1/3	1 – 1 – 9 2/3
Huitnes	Throen Hendrichsen	1/3	1 – 1 – 9 2/3
	Christopher Hansen	1/3	1 – 1 – 9 2/3
	Elling	1/8	0 – 2 – 13 5/8
Steensland	Størcher Johansen	1/3	1 – 1 – 9 2/3
	Joen Joensen	1/2	1 – 5 – 6 1/2
	Niels Nielsen	1/2	1 – 5 – 6 ½
(ny side)	Latris		18 – 2 – 12 7/27
Store Skaanland	Michels Enche	1/3	1 – 1 – 9 2/3
	Per Asbjørnsens Enche	1/3	1 – 1 – 9 2/3
	Lars Povelsen	1/2	1 – 5 – 6 1/2
	Anders Asbjørnsen	2/3	2 – 3 – 3 1/3
	Christen Jensen	1/4	0 – 5 – 11 1/4
	Hans Dannielsen	1/12	0 – 1 – 14 5/12
Bøe	Hans Nielsen	2/3	2 – 3 – 3 1/3
	Asbjørn	1 1/4	4 – 4 – 8 1/4
Røeberig	Israel Dannielsen	1/5	0 – 1 – 9
	Per Persen	1/3	1 – 1 – 9 2/3
	Hans Rasmusen	1/6	0 – 3 – 12 5/6
	Per Joensen	1/12	0 – 1 – 14 5/12
Brestrand	Jachob Hansen	1/6	0 – 3 – 12 5/6
	Per Jachobsens Enche	1/5	0 – 1 – 9
	Per Hansen	1/12	0 – 1 – 14 5/12
Levangen	Raphael Persen	2/3	2 – 3 – 3 1/3
	Gabriel Asbjørnsen	2/3	2 – 3 – 3 1/3
	Olle Christensen	1/8	0 – 2 – 13 5/8
Sandtorf	Johan Størchersens Enche	1/3	1 – 1 – 9 2/3
	Aamund Larsen	1/4	0 – 5 – 11 1/4
	Per Fredrichsen	1/4	0 – 5 – 11 1/4
	Anders Augustinussen	1/3	1 – 1 – 9 2/3
Aarbogen	Rasmus Andersen	1 1/6	4 – 2 – 9 5/6
Haachebøe	Olle Persen	1/2	1 – 5 – 6 1/2
Gaasvigen	Lars Ifversen	1	3 – 4 – 13
	Olle Larsen	1/5	0 – 1 – 9
	Joen Olsen	1/12	0 – 1 – 14 5/12
	Olle Baltzersen	1/2	1 – 5 – 6 1/2
Lechvigen	Joen Persen	2/3	2 – 3 – 3 1/3
	Hans Clausen	1/8	0 – 2 – 13 5/8
(ny side)	Latris		46 – 1 – 14 11/12
Volstad	Ifver Ifversen	1/3	1 – 1 – 9 2/3
	Per Hansen	1/3	1 – 1 – 9 2/3
	Selgen Madsen	1/3	1 – 1 – 9 2/3
	Knud Christensen	1/8	0 – 2 – 13 5/8
	Per Hansen	1/8	0 – 2 – 13 5/8
Lille Fuschevog	Christen Christensen	1/2	1 – 5 – 6 1/2
	Olle Christensen	1/2	1 – 5 – 6 1/2
Store Fuschevog	Olle Caspersen	1/2	1 – 5 – 6 1/2
Brogvigen	Ifver Christensen	1/2	1 – 5 – 6 1/2

SLEKTSHISTORISK FORENING I HARSTAD

	Benjamin Madsen	1/6	0 – 3 – 12 5/6
	Hans Christensen	1/8	0 – 2 – 13 5/8
Halsebøe	Povel Hertvigsens Enche	1/3	1 – 1 – 9 2/3
	Michel Hertvigsen	1/2	1 – 5 – 6 1/2
Sølvig og Melvig	Christen Mathiesens Enche	1/4	0 – 5 – 11 1/4
	Mads Persen	1/2	1 – 5 – 6 1/2
Nordvigen	Joen Nielsen	1/3	1 – 1 – 9 2/3
	Luchas Michelsen	1/3	1 – 1 – 9 2/3
	Ingvold Rasmusen	1/4	0 – 5 – 11 1/4
	Ingebrigt Efvensen	1/12	0 – 1 – 14 5/12
Kiilbotten	Michel Madsen	1	3 – 4 – 13
	Joen Olsen	1/3	1 – 1 – 9 2/3
	Jachob Joensen	1/3	1 – 1 – 9 2/3
	Aamund Efvensen	1/5	0 – 1 – 9
Roglen	Niels Andersen	2/3	2 – 3 – 3 1/3
Furhafn	Bernt Marchusen	1/2	1 – 5 – 6 ½
Brevig	Niels Hansen	1/4	0 – 5 – 11 1/4
	Joen Madsen	1/3	1 – 1 – 9 2/3
	Ifver Olsen	1/12	0 – 1 – 14 5/12
(ny side)	Latris		37 – 2 – 2 1/8
Mee Kiille	Anders Samsonsen	1/4	0 – 5 – 11 1/4
	Jørgen Baltzersen	1/4	0 – 5 – 11 1/4
	Joen Persen	1/6	0 – 3 – 12 5/6
	Hans Aamundsen find	1/8	0 – 2 – 13 5/8
Kannebogen	Per Hansen	1/4	0 – 5 – 11 1/4
	Olle Madsen	1/2	1 – 5 – 6 1/2
	Jørgen Jansen	1/8	0 – 2 – 13 5/8
Stangenes	Jens Larsen	2/3	2 – 3 – 3 1/3
	Mads Frandtzen	1/8	0 – 2 – 13 5/8
Nesset	Niels Michelsen	1/4	0 – 5 – 11 1/4
Gansaas	Niels Joensen	1/4	0 – 5 – 11 1/4
	Michel Nielsen	1/2	1 – 5 – 6 1/2
Neder Harstad	Jørgen Jørgensen	forarmed	
	Jens Andersens Enche	1/8	0 – 2 – 13 5/8
	Olle Kiildsen	1/8	0 – 2 – 13 5/8
	Olle Joensen	1/8	0 – 2 – 13 5/8
Nord Harstad	Kirsten Jensdatter	1/3	1 – 1 – 9 2/3
	Michel Persen	1/6	0 – 3 – 12 5/6
Samme	Anne Størchersdatter	1/4	0 – 5 – 11 1/4
	Jørgen Olsen	1/2	1 – 5 – 6 1/2
	Ifver Michelsen	1/8	0 – 2 – 13 5/8
	Christen Størchersen	1/12	0 – 1 – 14 5/12
Kielhuus	Jens Nielsen	1/3	1 – 1 – 9 2/3
Kulseng	Olle Erichsen	1/4	0 – 5 – 11 1/4
Trondenes	Vice Pastor Hr Peder Hind besidder og er udj Trundhiem Taxered		
	Roer Hansen	1/8	0 – 2 – 13 5/8
	Jost Andersen	1/6	0 – 3 – 12 5/6
	Olle Olsen	1/6	0 – 3 – 12 5/6
	Peder Jensen	1/8	0 – 2 – 13 5/8
(ny side)	Latris		24 – 3 – 5 7/24

Fogden tilspurte Meenige Almue udj bemelte Tingsted, om de var bevæst fleere entten af boesidende bønder huusmænd eller Selfoster Karen. Item bønder Sønner end som her for hen indført findes, huor til de Svarede Nej, Mens alle saavel her som paa de andre tingsteder at være saa høit Lagt, at de ej Seer huor fougden schal faa pengene saasom Creaturene over alt nesten formedelst den Langvarige Vinter af Sult bortdød, Saa de iche ved huor de schall finde udveje dette paabud at bethalle, saaledis at vere Lagt. Testr: Vi underteignede Laugrettismænd Datum Harstad Leedingsberg ting dend 17 Juli Ao: 1713.